

राज्यातील कापूस उत्पादक शेतक-यांना मदत देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक - कापूस १६०६/प्र.क्र.१९४/४ अ

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक - २६, फेब्रुवारी, २००७

- वाचा -** १) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र. एससीवाय १२०५/प्र.क्र.१८९/म-७, दि. १९ डिसेंबर २००५
२) शासन निर्णय क्रमांक कापूस १६०६/प्र.क्र.३/४ अ, दिनांक १३ फेब्रुवारी, २००६ दि. २१ फेब्रुवारी, २००६, दि. २८ फेब्रुवारी, २००६, दि. २३ जून, २००६ व दि. ७ ऑगस्ट, २००६
३) शासन निर्णय क्र. पूरक-१००६/प्र.क्र.२११/२ अ, दि. १८ जानेवारी, २००७

शासन निर्णय :-

सन २००५-०६ मध्ये राज्यातील काही भागातील कापूस उत्पादक शेतक-यांना अतिवृष्टी, अल्पवृष्टी अशा विविध नैसर्गिक आपत्तींना तोंड द्यावे लागले. काही क्षेत्रात बी.टी. कॉटनचे उत्पादन अपेक्षेप्रमाणे आले नाही, तर काही क्षेत्रात लाल्या रोगाचा प्रादुर्भाव इत्यादी कारणांमुळे कापूस पिकाच्या उत्पादकतेमध्ये घट झाली आहे. त्यामुळे राज्यातील सर्व कापूस उत्पादक शेतक-यांना दिलासा देण्यासाठी सन २००५-०६ मध्ये **एक विशेष बाब** म्हणून रु. १०००/- प्रति हेक्टरी, जास्तीत जास्त २ हेक्टरच्या मर्यादेत रोखीने मदत देण्यास संदर्भाधीन दिनांक १९ डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली.

२. खरीप हंगाम, २००५ मध्ये सुमारे २८.८९ लक्ष हेक्टर क्षेत्र कापूस पिकाखाली आणण्यात आले आहे. या क्षेत्रापैकी अनुज्ञेय क्षेत्रासाठी वरील परिच्छेदात दिलेल्या मंजूरीनुसार रुपये १०००/- प्रती हेक्टरी, जास्तीत जास्त २ हेक्टर मर्यादेत मदत देण्यासाठी रु. २७१.०० कोटी इतका निधी संदर्भाधीन अनुक्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी वितरित करण्यात आला आहे. राज्यातील नाशिक, धुळे, जालना, बीड, परभणी, हिंगोली या ६ जिल्ह्यांना मुळ अंदाजा एवढा निधी प्राप्त झाला नव्हता. याकरिता रु. २९५५.६३ लक्ष इतका निधी खालील अटीच्या अधीन राहून पात्र शेतक-यांना वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधी खाली नमूद केल्याप्रमाणे नाशिक, धुळे, जालना, बीड, परभणी, हिंगोली या ६ जिल्ह्यांना वाटप करण्यात यावा:-

अनुक्रमांक	जिल्हा	वाटपाची तरतूद (रु. लाखात)
१	नाशिक	३६.००
२	धुळे	९४.६३
३	जालना	१३४६.००
४	बीड	९३८.००
५	परभणी	२४५.००
६	हिंगोली	२९६.००
एकूण		२९५५.६३

३. वरील रक्कम पात्र शेतक-यांना अदा करण्यासाठी अनुसरावयाची पद्धती संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक १३ फेब्रुवारी, २००६ मधील परिच्छेद ३.१ ते ३.७ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राहील.

४. निधीची व्यवस्था -

४.१ वरीलप्रमाणे मंजूर करण्यात आलेला निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-१ ए

२२४५-नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य-

०१-अवर्षण

१०१अनग्रह सहाय्य

४.२ उपरोक्त प्रयोजनासाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

४.३ संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी वरीलप्रमाणे रोख स्वरूपात वाटप केलेल्या मदतीचा ताळमेळ घालून वाटप केलेल्या मदतीचा तपशिल शासनास सादर करावा.

५. वरीलप्रमाणे मंजूर केलेल्या निधीच्या वितरणाच्या कामाचे क्षेत्रिय पातळीवर संनियंत्रण व समन्वय संबंधित विभागीय आयुक्त व आयुक्त कृषि महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी करावे. याकरिता सर्व आवश्यक सूचना अधिनस्त अधिका-यांना द्याव्यात जेणेकरून रकमेचे वितरण त्वरीत पूर्ण होईल.

६. कृषि विभागामार्फत वरील रक्कम संबंधित कापूस उत्पादक शेतक-यांना अदा करण्याकरीता व अनुषंगिक कामे तातडीने पूर्ण करण्यासाठी येणा-या अनुषंगिक खर्चाकरिता ०.५ टक्के निधी या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येत आहे. हा निधी मदतीच्या एकूण निधीच्या व्यतिरिक्त राहील.

७. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१७७/१७/कार्यासन अर्थ-१२ दि. १४ फेब्रुवारी, २००७ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

८. सदरचे शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक
क्र. असा आहे .

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(वि.मा.बिबलकर)

कार्यासन अधिकारी , महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री.

आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय आयुक्त

संचालक, (विस्तार व प्रशिक्षण) , कृषी आयुक्तालय, पुणे (५ प्रती)

सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषी आयुक्तालय, पुणे

विभागीय कृषी सहसंचालक (सर्व)

महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य - १/२, मुंबई / नागपूर (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षण)

सर्व जिल्हाधिकारी

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद

सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,

सर्व कृषी विकास अधिकारी

सर्व विधान मंडळ सदस्य, विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.

सर्व अध्यक्ष, जिल्हा परिषदा

महसूल व वन विभाग (म-७) (५ प्रती)

वित्त विभाग (व्यय-१, अर्थसंकल्प ३ व १२ , अर्थोपाय) / नियोजन विभाग.

महासंचालक, लेखा व जेष्ठेयता

संगणक कक्ष ,५ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन,मुंबई ३२.
विभागातील सर्व कार्यासन अधिकारी
मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव,
निवडनस्ती.